

TÜRK PSİKOLOJİ BÜLTENİ

CİLT: 12 Ψ SAYI: 38 Ψ ISSN: 1300-7408
TEMMUZ 2006

ΘΣ↔·ΡΙΑΝΞΙΟ+5<VIΟ3N
Ξ↔YΞRHÝ↔♂↑↓PΨΒΣΩ
ΘΣ↔·ΡΙΑΝΞΙΟ+5<VIΟ3N
Ξ↔YΞRHÝ↔♂↑↓PΨΒΣΩ
ΘΣ↔·ΡΙΑΝΞΙΟ+5<VIΟ3N
Ξ↔YΞRHÝ↔♂↑↓PΨΒΣΩ
ΘΣ↔·ΡΙΑΝΞΙΟ+5<VIΟFC
ΡΓÜÖZEL GÜNDEMÝTC
Ü!BİLİM VE YÖNTEMÜ
↔ΡNCIOHΨÐ☒U ↔↓POQ

Türk Psikoloji Bülteni

Turkish Psychological Bulletin

Cilt 12, Sayı 38, Temmuz 2006

Volume 12, No. 38, July 2006

(Basım Tarihi Aralık 2006)

Türk Psikologlar Derneği Yayımlıdır

Publication of the Turkish Psychological Association

Yayın Türü: Yaygın

Sahibi

Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulu Adına

Doç. Dr. Gonca Soygüt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Gonca Soygüt

Yayın Yönetmenleri

Dr. Okan Cem Çırakoğlu

Uzm. Psk. Zuhal Yeniçeri

Yayın Kurulu

Doç. Dr. Doğan Kökdemir

Uzm. Psk. Kürşad Demirutku

Başak Karagöz

Teknik Editör

Doç. Dr. Doğan Kökdemir

Kapak Tasarımı

Öğr. Gör. Mete Yaman

Türk Psikoloji Bülteni, altı ayda bir yayınlanır ve aidat borcu olmayan dernek üyelerine ücretsiz gönderilir. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında, tamamı ya da bölümleri yazılı izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz. Bülten'deki yazıların içeriğinden yazarların kendileri sorumludur.

Yazışma Adresi

Türk Psikologlar Derneği

Meşrutiyet Caddesi, No: 22 / 12

06640 - Ankara

Tel: 0312 - 425 6765 Faks: 0312 - 417 4059 e-posta: bilgi@psikolog.org.tr
Bülten e-posta: bulten@psikolog.org.tr internet: <http://www.psikolog.org.tr>

Türk Psikologlar Derneği, Bakanlar Kurulu'nun 97 / 10448 sayılı ve 19.12.1997 tarihli kararı ile "Kamu Yararına Çalışan Dernek" statüsü kazanmıştır.

Türk Psikoloji Bülteni

Cilt 12, Sayı 38, Temmuz 2006

İçindekiler

Editörden... i

TPD Yönetim Kurulu'ndan... ii

Gündem: Bilim ve Yöntem

Bilimsel Öneri Üretmede Korkularımız	1
Bilimin Sınırları, Yöntemi, Bilim Üreticilerin Sorumlulukları ve Psikolojiye Dair Psikolojide İndirgemecilik	7
Psikolojide Kontrol Problemi	18
Psikolojide, Göç Çalışmalarındaki Metodolojik Problemler ve Çözüm Önerileri	21
	27

Gündem Dışı Konular

İlköğretimde Zorbalık ve Kurban Olma: Ergenlik Öncesi Çocuklarda Zorbaların, Kurbanların, Zorba/Kurbanların ve Katılmayan Grubun Karşılaştırılması	43
Cinsel Senaryolar (Şemalar) ve Heteroseksüel Saldırganlık	59
Sınırlı Kişilik Bozukluğu Hastası: Psikodinamik Perspektiften Tanı, Kuram ve Tedavi Üzerine Bir Güncellemeye	68
Kanserin Psikososyal Yönleri	81
Toplumsal Cinsiyet Sosyalleşmesine İlişkin Kuramlar	92

Dernek'ten Haberler

11. Ulusal Psikoloji Öğrencileri Kongresi'nin Ardından...	101
14. Ulusal Psikoloji Kongresi'nin Ardından...	103
Klinik Uygulamalar ve Hayvan Laboratuvarı Araştırmalarından Çıkarılan Dersler	105
Erken Dönemde Bağlanma ve Sonraki Gelişim Üzerindeki Etkileri	113
Türkiye Ulusal Ruh Sağlığı Politika Raporunun Değerlendirilmesi	121
Türk Psikologlar Derneği İzmir Şubesi Yeni Yönetim Kurulu Göreve Başladı	124
1. Psikoloji Lisansüstü Öğrencileri Kongresi	127
Selim Hocanın Fareleri	128
Bülten'den Haberler	129

Editörden...

Değerli Üyelerimiz,

Türk Psikoloji Bülteni uzun süredir Türk Psikologlar Derneği'nin sesi olma işlevini yerine getirmektedir. Üyelerimizin alan-daki gelişmeleri takip edebilmelerini kolaylaştırmayı ve Dernek'le üyelerimiz arasındaki iletişimini sağlamayı hedefleyen Bülten, Yayın Yönetmenlerimizin özverili çalışmaları sonucunda bugünlere kadar geldi.

Bildığınız gibi, Nisan 2006' da yapılan Genel Kurulumuzda TPD Genel Merkez Yönetim Kurulu seçimleri de yapılmış ve yeni yönetim kurulumuz görevine başlamıştır. Bu değişikliğe ek olarak, Yayın Yönetmenlerimiz sürdürdükleri görevlerini yeni bir ekibe teslim etmek istediklerini bildirmişlerdir. Bu nedenle, Bülten'in gelişimine son derece önemli katkılar yapan ve Bülten'in devamlılığını sağlayan Yayın Yönetmenlerimiz Uzm. Psk. Banu Yılmaz ve Uzm. Psk İlgin Gökler'e ve Yayın Kurulunda görev alan Dr. Derya Hasta, Dr. Şengül Bahadır ve Zuhal Yeniçeri arkadaşlarımıza yeni yayın ekibi ve TPD Genel Merkez Yönetim Kurulu adına teşekkürlerimizi sunarız.

Yeni yayın ekibi olarak, Bülten'in yayınlanmasımda bir süredir devam etmekte olan "Özel Gündem" uygulamasını sürdürme kararı aldık. Bu amaçla belirlediğimiz özel gündem temalarını sizlere internet üzerindeki listeler aracılığıyla duyurmaya çalıştık. Elinizdeki bu sayıda da "Bilim ve Yöntem" temasını ele aldık. Bülten'de yayınlanacak yazıların niteliğini ve kapsamını zenginleştirmek adına, bundan sonra yayınlanacak olan üç sayının özel gündem temalarını şimdiden yayinallyarak yazarlara hazırlık yapma olanağı sağlamak istedik. Detaylarını iç sayfalarda okuyabileceğiniz gelecek üç sayının özel gündem temalarını ve son yazı gönderme tarihlerini hatırlatma

amacıyla aşağıda bir kez daha belirtmek istiyoruz.

1. Psikolojinin Tarihsel Gelişimi: Ekoller, Paradigmalar ve Perspektifler (Son yazı gönderme tarihi: 30 Şubat 2007)
2. Psikolojide Ölçme, Değerlendirme ve İstatistik Uygulamaları (Son yazı gönderme tarihi: 30 Mayıs 2007)
3. Psikolojide Araştırma, Yayın ve Uygulama Etiği (Son yazı gönderme tarihi: 30 Kasım 2007)

Bülten'in gelecek sayılarında geçmişte de olduğu gibi özel gündem kapsamı dışında kalan haberlere, tartışmalara, makalelere ve duyurulara yer verilmeye devam edilecektir. Sizleri göndereceğiniz yazılarınızla Bülten'e katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

Yazlarınızı bulton@psikolog.org.tr e-posta adresine gönderebilirisiniz.

Dr. Okan Cem Çırakoğlu
Türk Psikoloji Bülteni Yayın Kurulu a.

TPD Yönetim Kurulu'ndan...

Değerli Üyelerimiz,

Bizler, 2006-2008 Yönetim Kurulu Üyeleri olarak, görevde geldiğimiz günlerde meslek örgütümüze ne gibi katkılarımız olabileceği konusunda düşündük, tartışık, heyecanımızı paylaştık ve sonuca aşağıdaki misyon metnimizi kaleme aldık.

Bu süreçte, öncelikle, 30 yıl öncesinde kurulduğumuz günlerde belirlenen temel misyonlarımızı gözden geçirdik. Burada tekrar değinecek olursak, üç temel misyonumuzu, bilim ve uygulama alanında mesleğimizi yüksek standartlara ulaştırmak; üyelerimizin özlük haklarını korumak; bilimsel bilgi ve uygulamaları kamu yararına sunmak olarak özetleyebiliriz.

Geriye dönüp baktığımızda, belirtilen hedefler açısından bazıları hayal edilmesi güç adımlar atıldığını bir kez daha gördük. Hele ki Posta Kutusu 117'den başlayan serüvenimizi hatırladığımızda... Bu süreçte emeği geçen önceki Yönetim Kurulları'na ve meslek örgütümüze gönül veren herkese camiamız adına teşekkür ederiz.

Şimdi bizlere düşen, misyon metnimiz çerçevesinde, Türk Psikologlar Derneği'ni birkaç adım daha ileriye götürmek. Aşağıdaki metinden izleyebileceğiniz gibi, ana teması bilim-eğitim faaliyetlerine ağırlık vermek ve standartizasyon olan misyonumuzun gerçekleşmesi, ancak siz değerli üyelerimizin geniş katılımlı katkısıyla olanaklıdır.

Bu süreçte desteginizin arkamızda olduğu inancıyla Derneği'nin kuruluşunun 30. yılına tanıklık etme heyecanını birlikte yaşama dileklerimiz ve saygılarımla.

TPD Genel Merkez YK a.

Doç. Dr. Gonca SOYGÜT
Genel Başkan

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulu Misyonu (2006 - 2008)

Türk Psikologlar Derneği 2006-2008 Yönetim Kurulu, Derneğimizin tüzüğünde yer alan misyonları doğrultusunda, görevde olduğu süre içerisinde psikolojinin araştırma ve uygulama alanlarında bilimselliğe daha çok vurgu yaparak, günümüz biliminin gerektirdiği niteliklere sahip, bilimsel ve eğitimsel etkinlikler aracılığıyla meslektaşlarımızın ve öğrencilerimizin gelişimlerine katkıda bulunmayı ve eğitim kurumları arasındaki müfredata dayalı farklılıklar bilimsel zenginlikler olarak görmek koşuluyla "psikoloji eğitiminde minimum standartlar"ın belirlenmesini ve "akreditasyon" süreçlerini tamamlamayı ve ülkemizdeki psikoloji eğitiminin kalitesinin yükselmesine katkıda bulunmayı öncelikli hedefleri olarak görmektedir.

1. Psikoloji Eğitiminde Minimum Standartların ve Akreditasyon Kriterlerinin belirlenmesi amacıyla çalışmakta olan komisyonların daha etkin çalışabilmeleri için onlara destek olmayı sürdürmek ve süreci tamamlamak,
2. TPD çatısı altında verilen eğitimlerin standardizasyonunun sağlanması ve eğitimlerin kredilendirilmesi sisteme geçilmesi için gereken düzenlemeleri yapmak,
3. TPD'nin düzenlediği ve organizasyona destek verdiği bilimsel etkinliklerin sayısını artırmak ve içerik açısından zenginleşmesini sağlamak,
4. Psikoloji lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yönelik, bilimsel toplantı, çalıştay, eğitim seminerleri ve konferanslar düzenlemek,
5. Psikoloji lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin düzenlediği ya da içinde

yer aldığı bilimsel etkinliklere ve akademik çalışmalara bireysel ve kurumsal anlamda destek sağlamak,

6. Psikoloji alanında çalışan üyelerimizin özlük haklarının korunması ve iyileştirilmesi için gereken girişimlerde bulunmak,
7. TPD'nin uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkilerini güçlendirecek Türkiye'deki psikoloji biliminin ve uygulamalarının zenginleşmesine katkıda bulunmak,
8. Ulusal kurum, kuruluş, dernekler ve üniversitelerin psikoloji bölgüleriyle işbirliğine girerek topluma yönelik hizmetlerin kapsamını ve kalitesini artırmak.
9. Kamu yararına dernek olmanın verdiği sorumlulukla, internet sitesinin üyelemiz ve toplum tarafından daha etkili kullanılabilmesi için gereken düzenlemeleri yapmak.

TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ
Türk Psikologlar Derneği İnternet Sitesi
- <http://www.psikolog.org.tr> -